

Een dagje mee met de 'kleinste GGD'

Meesal doet de GGD zijn werk in stilte. Nu staat het instituut dat de gemeentelijke gezondheid moet beschermen en bevorderen dagelijks vol in the spotlights. En niet altijd even positief. Traag, onvoldoende voorbereid; het zijn enkele verwijten die de GGD uit verschillende hoeken voor de voeten krijgt geworpen.

„Natuurlijk is het niet leuk als er kritiek is. Vooral als het niet klopt. Maar daar moet je tegen kunnen. We zitten nu eenmaal in de publieke sector, het belang van de inwoners staat voorop”, zegt René Stumpel, directeur van de GGD Gooi en Vechtstreek. Alhoewel hij zich nog steeds grote zorgen maakt over het verloop van de coronacrisis – zeker als hij aan de gezondheid van ouderen en kwetsbaren denkt - oogt hij ontspannen tijdens een kort gesprek bij de GGD aan de Brinklaan in Bussum. Een licht gebouw is het, met ruime gangen en modern ingerichte kantoren.

„We gooien de deuren open. Kom maar binnen. Vragen? Stel ze vooral”, zegt Marije Mansfeld (woordvoerder GGD Gooi en Vechtstreek). „We laten graag zien waar wij mee bezig zijn.” Een heel programma heeft ze in elkaar gezet, om zo de lezers van deze krant een kijkje in de keuken te geven. Dat gaat van het voorbereiden van coronatests tot het dagelijkse crisisoverleg; van een gesprek met de arts infectieziekten tot een schets van callcenter, dat zes dagen per week bereikbaar is sinds corona Nederland in z'n greep heeft.

Aangepast takenpakket

Het is kwart over acht. De vroege ochtendzon schijnt fel naar binnen in de werkruimte van Johanna Verboom en Kim Driessen, zijn beiden toezichthouder Kinderopvang van de GGD. Maar in deze crisistijd is hun takenpakket rigou-

reus aangepast. Zo bereiden de twee onder meer de coronatests voor die vanaf tien uur worden afgenomen in de teststraat, even verderop bij Brandweer Bussum. „Vanmiddag help ik zelf mee in de teststraat”, zegt Verboom. „Het is een duo, of beter, een triple-baan geworden. Maar we doen het graag hoor. Zo dragen wij ons steentje bij in de strijd tegen corona.”

Testbuisjes klaarmaken

De patiëntgegevens van de testpersoon (ingevuld de aanvragende arts) worden ingevoerd in de computer, geprint op een sticker en daarna op een testbuisje met transportvloeistof geplakt. Het hele setje gaat straks naar de teststraat waar de verpleegkundige en assistent van dienst ervoor zorgen dat het keel- en neusslijm van de juiste patiënt in het juiste buisje terecht komt. Het is een flinke administratieve, waar per tien patiënten een half uur mee bezig zijn. „Vandaag hebben we er 31 in de planning. Dat worden er misschien meer. We kunnen nog tot tien uur meldingen verwerken voor dezelfde dag”, vertelt Driessen.

Het klinkt als weinig, 31 stuks. Toch is het veel meer dan het aantal dat ze de afgelopen weken voorbij hebben zien komen. „Toen we net de teststraat in gebruik namen, zag je een enorme piek. Een dag hebben we er 102 getest. Maar daarna werd het steeds minder. Waarom? Geen idee. Misschien zijn er toch minder mensen ziek.” Nu de testgroep is uitgebreid – tot nu toe mochten alleen zorgmedewerkers zich aanmelden – wordt opnieuw een piek verwacht. Wanneer precies en om hoeveel potentiële coronapatiënten het dan zal gaan? Niemand weet het.

Terwijl Verboom de laatste administratieve handelingen afrondt, wandelt Driessen naar een vergaderzaal aan het einde van de gang. Het is kwart voor negen, tijd voor

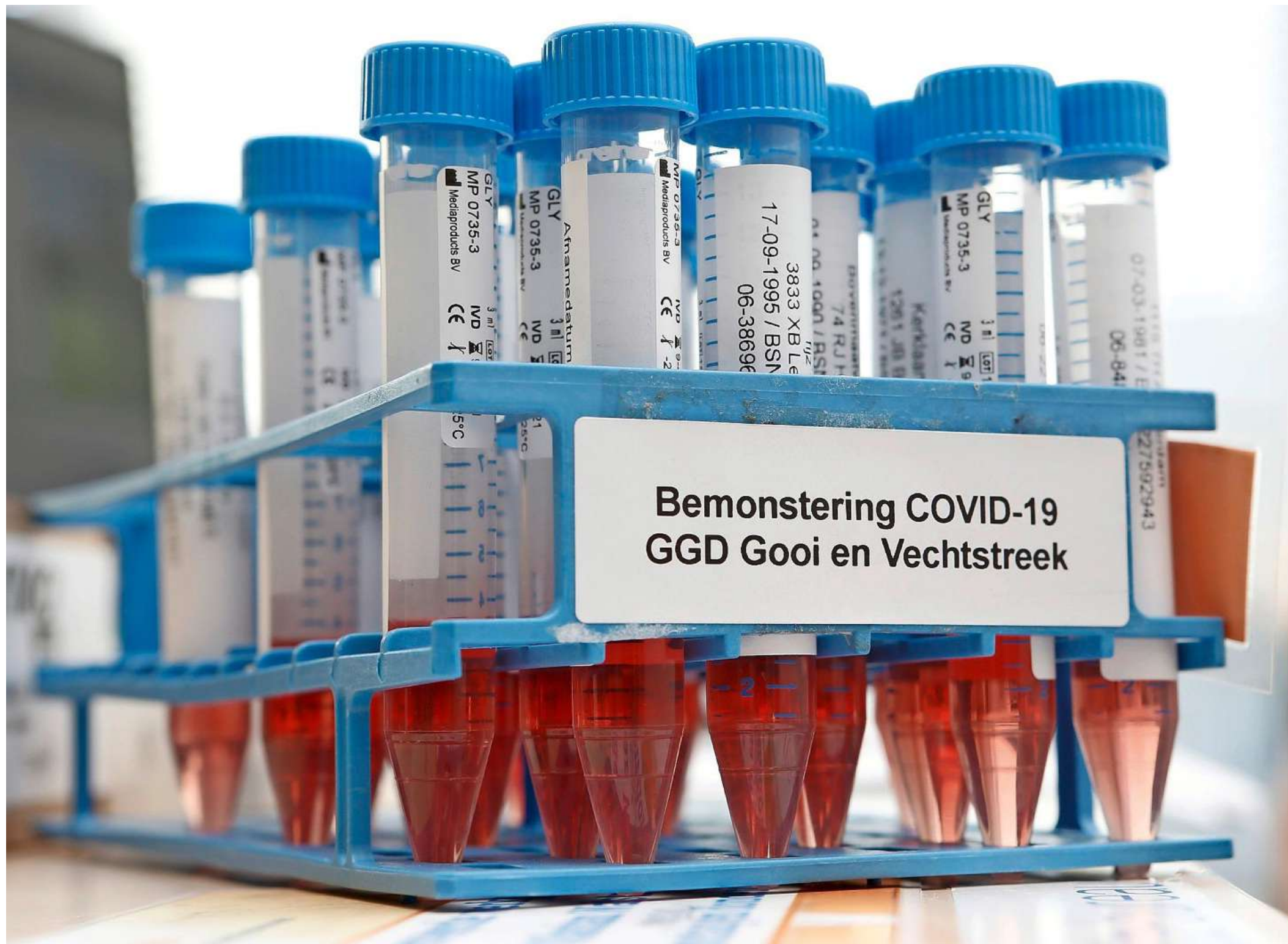
het dagelijkse crisisoverleg. Uit alle zes geledingen van de GGD zijn vertegenwoordigers aanwezig. De vergadering wordt strak geleid door Jeannette van der Veer (waarnemend directeur publieke gezondheid van de GGD). Zoals haast iedere dag moet het uitgezette beleid tegen het licht worden gehouden en waar nodig bijgesteld. Zeker vandaag – de dag na de persconferentie van premier Rutte en minister De Jonge – behoeft een aantal onderwerpen extra aandacht. De mondkapjes bijvoorbeeld. Of vragen van leerkrachten en medewerkers uit de kinderopvang die getest willen worden. Of de moeite die zorginstellingen hebben om in contact te komen met het Landelijk Consortium Hulpmiddelen. Of de dreigende tekorten aan beschermende middelen voor medewerkers in de thuis- en verpleeghuiszorg.

Tekort aan isolatieschorten

Over die laatste twee zaken maakt Eric van der Maas (GHOR, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, onderdeel van de GGD) zich grote zorgen, vertelt hij later: „Wat je niet hebt, kun je niet delen. Mondkapjes, handschoenen en desinfecterende handgel zijn er nu voldoende, maar er is een tekort aan isolatieschorten, vooral in de verpleeghuis- en thuiszorg blijft het echt problematisch. Ook in de gehandicaptenzorg is het behelpen. Het is allemaal nog niet voorbij. Zeker niet als je bedenkt dat er een tweede golf kan komen.”

Terug naar het crisisoverleg. „Het callcenter moet langer open. Wat mij betreft vandaag al, en ook op zaterdag. Kunnen we dat nu niet gewoon aftikken”, zegt communicatieadviseur Mansfeld. „We moeten bereikbaar zijn.”

Intussen is buiten de teststraat opgestart en rijden de eerste mogelijke besmette personen hun auto onder de tent. Hier staan Daan

De buisjes zijn gevuld met transportvloeistof en voorzien van stickers; klaar voor gebruik in de teststraat.

FOTO'S STUDIO KASTERMANS/DANIELLE VAN COEVORDEN

Kuypers (verpleegkundige) en Lydia Dudart (administratieve medewerkster van de GGD) en sinds de coronacrisis ook assistent-verpleegkundige) klaar om de coronatests af te nemen. Het beeld is inmiddels bekend. Het eerste wattenstaafje gaat diep in de keelholte, het tweede diep in de neus. „Au. Dat deed echt zeer”, zegt een vrouw die leerkracht is en al weken met haar gezondheid loopt te tobben. „Hartstikke verkouden, het gaat maar niet over. Ik heb meerdere keren contact gehad met de huisarts. Toen bekend werd dat onderwijzend personeel ook getest mag worden, ben ik aangemeld. Ik hoop zo dat ik het niet heb. Dan kan ik maandag gewoon lekker aan het werk!” Dat geldt ook voor de tweede testpersoon. „Ik doe het preventief, voor de veiligheid van de mensen voor wie ik zorg. Ik zit in de thuiszorg.” Een derde auto passeert, het raampje nog naar beneden. „Ik voel me al heel lang niet goed. Ik werk in de kinderopvang en ben mantelzorger. Ik wil zeker weten dat ik het niet heb, het gaat me vooral om de veiligheid van anderen.”

Laboratorium Tergooi

Het buisje met de door Kuypers afgenomen monsters, worden door Dudart in dichtgesalde enveloppen verpakt, klaar om straks door een koerier naar het laboratorium van Tergooi te worden gebracht.

Lydia Dudart en Daan Kuypers aan het werk in de teststraat.

Achter de schermen bij GGD Gooi en Vechtstreek; van voorbereiden coronatest tot kijkje in de teststraat

Corona callcenter langer open

Sinds de nieuwe maatregelen bekend zijn wordt het coronacallcenter van de GGD Gooi en Vechtstreek weer meer gebeld.

Daarom zijn de openingstijden (tijdelijk) verruimd: Door de weeks van 8.30 tot 17 uur en op zaterdag van 10 tot 14 uur via 035 – 69 26 400. Een van de meest gestelde vragen: hoe lang moeten gezinsleden binnengedrukt worden bij bewezen coronapatiënten? De GGD benadrukt dat – met uitzondering van het openbaar vervoer – mondkapjes niet verplicht zijn. Wel moeten de regels goed worden gevolgd: iedereen blijft zoveel mogelijk thuis, houdt anderhalve meter afstand van een ander. Wie verkoudheidsklachten of koorts heeft, blijft thuis. Iedereen neemt de hygiënemaatregelen in acht.

‘Onder de streep weten we eigenlijk niet wat ons te wachten staat’

Dagelijks crisisoverleg. Links op de voorgrond zit Kim Driessen.

Arts: 'Testen op meest bizarre plekken'

Jacqueline Sleeveen is arts infectieziekten en al dertig jaar in dienst bij de GGD Gooi en Vechtstreek. Uitbraken van polio, de Mexicaanse griep, meningokokken; ze heeft het allemaal meegemaakt. Van dagelijks schakelen om zo het RIVM-beleid te kunnen uitvoeren, raakt ze niet uit balans.

„Laat ik het zo zeggen: wij zijn voorbereid. Wij weten wat ons te doen staat bij een epidemie. Dit is ons vak. Corona heeft een hoge mate van onvoorspelbaarheid. Dus leven wij van dag tot dag, tot er een vaccin is. We kunnen allerlei scenario's gaan schetsen, maar onder de streep weten we nu nog niet precies wat ons te wachten staat. Het zijn gewoon heel spannende tijden.”

Testen op scholen

Eerder die dag is tijdens het crisisoverleg de vraag naar voren gekomen of er straks op locatie, dus in scholen, getest moet gaan worden. Het antwoord is 'ja'; als er drie kinderen in de groep symptomen hebben, dan moet de hele groep worden getest. En op locatie is dat het makkelijkst, zegt Sleeveen. „Wij testen op de meest

bizarre plekken. Dat is juist de charme van ons vak, het echte veldwerk. We testen nu ook bij mensen thuis, of in verpleeghuizen. Dus wij draaien onze hand niet om voor scholen.”

Dat bij het indammen van de corona-uitbraak naast breder testen nu ook nadrukkelijk wordt ingezet op bron- en contactonderzoek vindt Sleeveen logisch. „Sterker nog; dat deden we al, en zijn we altijd blijven doen. Zeker in het begin van de epidemie. Later, toen iedereen zo veel mogelijk thuis blijft, viel er niet zo veel te onderzoeken. Mensen waren immers nauwelijks met elkaar in contact. Dat gaat nu sterk veranderen. Er komt weer beweging. Voorlopig zijn er nog geen festivals of grote evenementen, dat scheelt. Maar er zal weer meer worden gereisd met het openbaar vervoer, kinderen gaan naar school. Dat maakt het bron- en contactonderzoek intensiever. Hoeveel uur je kwijt bent aan zo'n onderzoek per persoon verschilt enorm. Gemiddeld is het acht uur. Iemand die in een verpleeghuis woont ziet minder mensen dan iemand die reist, buiten de deur werkt en boodschappen doet.”

Jacqueline Sleeveen, arts infectieziekten GGD Gooi en Vechtstreek.